

Селәнә эдл-ахун цаарандк делгрлтин төлә

Эн джилин сентябрь сарин 7-д КПСС-н Центральн Комитетин сентябрьск Пленумин 4-ч джилин өөн күцдженә.

Селәнә эдл-ахун цааранднь өсгджд-өргдждүллгәнә туск партин Центральн Комитетин сентябрьск Пленумин тууджлгч шиидврмүд социалистическ селәнә эдл-ахун тууджд онц нег орм эзддженә.

Советск олт-амтн Коммунистическ партин болн Советск правительствин күнүкл, цецн гардврт, өдр болгьни килмджд, эдлгдәд уга эв-аргьан олзджд, селәнә эдл-ахун цааранднь өсгджд-өргдждүллгяр агьу ик көдлмш кесн бәәнә. Орн-нутгт 35,5 сай гектар эмнг болн эмнгршсн газр хагьлджд эдлснә ашд, селәнә эдл-ахун күч-көлсчнр 1956 джилд 3,3 сай пуд буудә государствд орулдж өгснн. Мах, үс, тос болн селәнә эдл-ахун талдан чигн эдл-уш

гаргьлгьна халхд бас темдгтә сән диилврмүд күцәгдснн.

Эн КПСС-н Центральн Комитетин сентябрьск Пленумин болн терүнә хөбн болсн партин ЦК-н пленумсин, дакад КПСС-н XX-ч хургин ик ашта, эрки чинртә шиидврмүдин нилчнь мана Хальмг таньгьчин колхозмудар, совхозмудар бас ил үзгднә.

Мана таньгьчин теегәр кесг зун трактор, селәнә эдл-ахун олт-зүсн машин көдлнә. Техникәр агсгдсн мана таньгьчин колхозмуд болн совхозмуд кесг миньгьн гектар эмнг болн эмнгршсн газр хагьлджд эдлсн болдг. Энүнә ашд, хагсу гань иктә Хальмг таньгьчин газр-усна бәәдлд эрдни-шишә, олт-зүсн тәрмр өвсн, буудән культур темдгтә икәр тәргдәд, малин хотин көрнь зөвәр икдснн.

Зуг таньгьчин негхн Сталинә нертә колхозд цуг тәрәнә газрин агьунь 6000 гектарт күрч өсснн. Селәнә эдл-ахун көдлмш яерсна ашд, эн джилд кесг колхозмуд, совхозмуд нам хагсу-ганьгта эн джилин бийднь зөвәр сән ургьц ургьаджд авцхав. Яшалтинск района 383-ч номертә совхоз гектар тәрән болгьнас 160-д пуд буудә авб, бас эн района „Новый мир“ гидг колхоз болхла, тәрәнә зөвәр агьугин гектар болгьнас 170—180 пуд буудә авснн.

КПСС-н Центральн Комитетин сентябрьск пленумин хөбн Приютненск района 4-ч номертә совхозд 21 миньгьн гектар эмнг болн эмнгршсн, му идгтә газр хагьлад, буудән болн малин хотин культур тәрснн. Зуг 1956 джилд совхозин коллектив 16 миньгьн 590 гектар эмнг болн эмнгршсн газр хагьлснн. Эн эрки чинртә көдлмшин ашд совхоз джил болгьн тәрмр өвс халдж авна. 107-ч номертә совхоз эн джилд государствд 1 миньгьн 330 тонн буудә орулдж өгв, эс гидж буудә өглгьнә зура 160 процент күцәгдснн, хөбнә ноосн болхла, 186 тонн өггдв. Эс гидж ноос орулдж өглгьнә джилә зура 100 процентәс даву күцәгдв.

Хальмг таньгьчин күч-көлсчнр, Алдр Октябрин 40-ч джилин өбнд нерәдсн социалистическ дөрлдәнд орад, хөбнә ноос гаргьлгьна халхд ик гидг диилвр бәрснн. Государствд ут-туршдан 74 миньгьн 401 центнер сән чинртә ноосн өггдлә. Таньгьчин колхозмуд болн совхозмуд, цуг күч-көлсчнр, партин Центральн Комитетин болн Советск правительствин өдр болгьнид

дөннь-тусд эврәннь эдл-ахунгьан аль-бисәрнь өсгджд-өргдждүләд, өбрхн цагин эргцд нәәлнр хөбдиг үвләр болн эрт хаврар хургьлуллгьнд орулад, цуг хөбнә тоог кесг сайд күргәд, селәнә эдл-ахун 100 гектар газр болгьнд 304 килограмм ноос авх даалгьвр авла.

Эн ачта ик төр күцәлгьнд—ирдж йовх үвлд малин хот хоршаджд, сән белдвр тетгилгьн берк, йилгьгч чинртә болдг. Партийн, советск органсин мел өбрхн өдрмүдин керг-төрнь—эртәр хөбдин көг тәвлгьнә көдлмшиг шалгьдж-шүүлдж, бүрдньгьү сәәнәр күцәлгьн болджана.

Коммунистическ паргь, советск правительств селәнә эдл-ахун улм цааранднь өргнәр делгрүлхин төлә цуг эв-аргьинь бүрдәснн. Колхоз болн совхоз болгьна эдл-ахун цааранднь ясджд сәәрүлхин төлә—колхозникудин, цуг күч-көлсчнрин политическ болн көдлмшин шунлтиг улм өбдлүлх кергтә, эднә күч-көлснә диг-дараг улм батлх кергтә. Партийн-политическ болн бүрдәмджин тодрха көдлмшиг олт заагт кеджд, эдниг коммунистическ ухан-серләр улм кинәнәр эгсх кергтә.

Көдлдж чадх аргьта кенчигн күн олтд туста көдлмшт орлцх зөвтә. Олтд туста көдлмшт орлцл уга, мек-тахин, хулха-худлин аргьар бәәдг улс, олна халхас гәәлгдх зөвтә. Партийн, советск болн эдл-ахун органсин гардачнр ним кевәр альк-нег көдлмшән бүрдәгьәд, күч-көлсчнрт килмдж-тусан күргджд үүлдхлә—мана колхозмудин, совхозмудин эдл-аху улм сәәрлдж, өбдләд, олт-амтнә бәәхтә бәәдл-дждиргьлнь улм яерхнь лавта.